

Protokoll fört vid ordinarie årsstämma med Mälarens vattenvårdsförbund 18 maj 2015 på Uppsala Konsert & Kongress, Uppsala

Carl Lindberg, ordförande i Uppsala kommunfullmäktige hälsade oss välkomna till Uppsala, berättade kort om staden och nämnde särskilt betydelsen av grundvattenförekomsten i Uppsalaåsen. Att Uppsala har brett ut sig uppe på åsen efter Uppsala domkyrkas placering där 1272, var en mycket tidig "miss i planarbetet" som man nu måste förhålla sig till och som innebär stora risker för dricksvattnet. Carl Lindberg skickade också med oss några ord på vägen, lånade från Uppsalastudenten Tage Danielsson, att ha i åtanke när vi samlades för att finna goda former för samarbete:

"En droppe, droppad i livets älv
Har ingen kraft att flyta själv
Dock finns ett krav på varenda droppe
Hjälp till att hålla de andra oppe"

§ 1 Stämmans öppnande

Vattenvårdsförbundets ordförande Staffan Jansson hälsade välkommen och förklarade stämman öppnad.

§ 2 Val av ordförande och sekreterare för stämman

Carl Lindberg, Uppsala kommun, föreslogs som ordförande för stämman och Ingrid Hägermark, Länsstyrelsen i Västmanland, föreslogs som sekreterare.

Stämman beslutade att välja Carl Lindberg till ordförande för stämman. Till stämmans sekreterare valdes Ingrid Hägermark.

§ 3 Val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet

Ulrik Larsson, Köpings kommun, och Maria Gardfjell, Uppsala kommun, föreslogs att jämte ordföranden justera protokollet.

Stämman beslutade att välja Ulrik Larsson och Maria Gardfjell att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 4 Fråga om mötet blivit utlyst i behörig ordning

Kallelse ska enligt stadgarna skickas ut minst en månad före utsatt datum för stämman och handlingar två veckor innan. Kallelse till stämman skickades ut via e-post måndagen den 20 april och handlingar skickades ut via e-post den 5 maj. Information om stämman lades ut på hemsidan den 21 april.

UL JH CG MB

Stämman fastställde att kallelse skett i behörig ordning.

§ 5 Fastställande av röstlängd

Upprop gjordes enligt den tidigare utskickade listan på anmälda deltagare till stämman. De som kommit till stämman utan föransmälan lades till. Antal röstombud räknades till 19 stycken, varav 18 stycken var i tjänst. Fullständig deltagarlista med röstombud samt närvarolista tillika röstlängd, som fylldes i av deltagarna på årsstämman, återfinns i bilaga 1.

Stämman fastställde deltagarlistan med ovanstående tillägg som röstlängd.

§ 6 Styrelsens berättelse och revisorernas berättelse för det gångna verksamhetsåret

Förbundets sekreterare berättade om verksamheten 2014 utifrån "Mälarens vattenvårdsförbunds årsredovisning för verksamhetsåret 2014" som skickats ut innan stämman och som också delades ut på stämman (bilaga 2). Den presentation som sekreteraren visade biläggs protokollet (bilaga 3).

Stämman tog också del av revisionsberättelsen för 2014 på mötet (bilaga 2, slutet). Revisorerna framförde att de är nöjda och anser att Mälarens vattenvårdsförbund har gjort ett mycket bra arbete som ideell förening.

Frågor och synpunkter under mötet:

Vilken påverkan på Mälaren har den nya vattendomen om regleringen av Mälaren? Enligt uppgift är domen överklagad. Frågan har varit uppe i styrelsen. Förbundets sekreterare lovade att ta reda på mer och återkomma. Förbundet behöver hålla sig uppdaterade i frågan.

Stämman beslutade att godkänna styrelsens årsredovisning för 2014 och revisorernas berättelse för 2014.

§ 7 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen det gångna verksamhetsåret

Revisorerna tillstyrkte att stämman beviljar styrelsen "full och tacksam" ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2014.

Stämman beslutade att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret 2014.

§ 8 Val av ordförande

Som ordförande (ett år) föreslogs Staffan Jansson, Västerås stad.

Stämman beslutade att välja Staffan Jansson som ordförande.

AK MB JHC

§ 9 Val av övriga ledamöter i styrelsen och suppleanter för dessa

Susanna Hansen i valberedningen redogjorde för valberedningens förslag till övriga styrelseledamöter och suppleanter för dessa (bilaga 4). Det är en del omval, några nyval och några fyllnadsval. Industrins ersättarplats är fortfarande vakant.

Omval och nyval av ledamöter på två år:

Stämman beslutade att följa valberedningens förslag för ordinarie och ersättare på två år.

Fyllnadsval av ledamöter på ett år:

Erik Östman, Stockholms läns landsting, yrkade på att Lars Bäcklund skulle sitta kvar som ordinarie ledamot på två år, enligt förra årsstämmans beslut.

Ombudet Alf Karlsson från Uppsala kommun yrkade bifall till valberedningens förslag. Han framförde att eftersom man har haft majoritetsskifte i kommunen och Lars Bäcklund inte längre har något politiskt uppdrag i Uppsala kommun har Uppsala kommunstyrelse, i full enighet, föreslagit att Uppsala kommun istället skulle representeras av Bengt Fladvad (Mp) som ledamot och Therez Ohlsson (M) som ersättare. Den nya majoriteten har en ny ambitionsnivå i Mälarens vattenvårdsförbund och anser att Bengt Fladvad bättre representerar kommunen.

Lars Bäcklund framförde att han under 2014 har valts av styrelsen att ingå i den grupp som arbetar med revisionen av stadgarna och han gick med på detta då han var vald på 2 år. Han har inte av sagt sig posten och framför att detta då inte kan betraktas som ett fyllnadsval.

Synpunkter och diskussion under stämman:

Lars Luttröpp, Västerås kommun, framförde att Mälarens vattenvårdsförbund är en ideell förening och som sådan har sina egna stadgar att följa.

Staffan Jansson, ordförande i Mälarens vattenvårdsförbund, föreslog att oavsett vad stämman beslutar, kan styrelsen adjungera den andra personen till styrelsen, så att både Lars Bäcklund och Bengt Fladvad kan ingå i styrelsen under kommande verksamhetsår, fram till nästa årsstämma. Ett förslag som flera instämde i.

För att kunna ta ställning till yrkandet på ett fyllnadsval av Bengt Fladvad, måste stämman först upphäva föregående års val av Lars Bäcklund på två år. Stämman gick till omröstning om detta.

Omröstning genomfördes med följande resultat:

Av 18 röstberättigade ombud röstade 3 ombud för att upphäva föregående stämmas beslut och 11 ombud röstade emot att upphäva beslutet.

UR Mo Hög

Stämman beslutade därmed att inte upphäva föregående års beslut vilket innebär att Lars Bäcklund kvarstår på sin plats i styrelsen fram till 2016 års stämma.

Ordförande ajournerade därefter på begäran från Uppsalas representanter mötet i fem minuter innan nästa punkt, fyllnadsval av ordinarie ledamöter och ersättare på ett år.

Fyllnadsval av ordinarie ledamöter 2015:

Förslag: Erik Östman och Göran Åström väljs in i styrelsen med korrigerig av namnet Göran Åstrand (miljödirektör) som det står i valberedningens förslag. Rätt namn är Göran Åström.

Stämman beslutade att välja Erik Östman och Göran Åström som ordinarie ledamöter.

Fyllnadsval av ersättare 2015:

Nytt förslag: Inget fyllnadsval av Therez Olsson för Maria Gardfjell. Maria Gardfjell sitter kvar 2015. Fyllnadsval av Susanna Lindhe, Daniel Vidlund och Jenny Grönesjö Norén enligt valberedningens förslag.

Stämman beslutade att välja Susanna Lindhe, Daniel Vidlund och Jenny Grönesjö Norén som ersättare i styrelsen.

§ 10 Val av två revisorer och suppleanter för dessa

Valberedningens förslag till revisorer och suppleanter för dessa (ett år) redovisades. Som ordinarie revisorer föreslogs Anders Ågren (auktoriserad) och Ulf Nygren (Västerås stad). Stämman tillstyrkte.

Som suppleanter föreslogs Per Ågren (auktoriserad redovisningskonsult) och Erland Levi (Surahammars kommun). Stämman tillstyrkte.

Stämman beslutade att välja revisorer och suppleanter för dessa enligt valberedningens förslag.

§ 11 Val av valberedning om tre personer, varav en är sammankallande

Susanna Hansen och Magnus Edström, Västerås stad föreslogs kvarstå. En plats är fortfarande vakant.

Frågor och synpunkter under mötet:

Det skulle vara bra om den vakanta platsen i valberedningen tillsattes av en person från ett företag eller en branschorganisation. Det finns även önskemål om att hitta en person från Stockholmsregionen till valberedningen. Det skulle vara bra att förena

dessa till att utse någon till valberedningen som kommer från ett företag eller en branschorganisation från Stockholmsregionen.

Stämman beslutade att till valberedning välja Susanna Hansen (sammankallande) och Magnus Edström.

§ 12 Fastställande av årsavgifter

Carl Lindberg redogjorde för det utskickade förslaget (bilaga 5)

Frågor och synpunkter under mötet:

”Landsting” bör ändras till ”landsting/regioner” för att modernisera det. Branschorganisationernas medlemsavgifter bör för övrigt även ligga i nivå med landstingets avgifter. Som det ser ut idag är branschorganisationernas medlemsavgift förhållandevis låga.

Stämman beslutade att fastställa avgifterna för 2015 i enlighet med styrelsens förslag.

§ 13 Fastställande av arbetsprogram och budget

Förbundets sekreterare berättade om arbetsprogram och budget 2014 utifrån ”Verksamhetsplan 2015 Mälarens vattenvårdsförbund” som skickats ut innan stämman och som också delades ut på stämman (bilaga 6). Den presentation som sekreteraren visade biläggs protokollet (bilaga 7).

Förbundet budgeterar för en budget i balans 2015 med lika stora kostnader som intäkter.

Frågor och synpunkter under mötet:

Mälarens vattenvårdsförbund ansökte tillsammans med Hjälmarén och Leader Norra Mälärstranden och Leader Västra Mälardalen om ett fiskeområde (LLU). I april kom beskedet att ansökan inte beviljades. Lars Kallsäby, Västerås kommun, meddelade att vi var på tionde plats på Jordbruksverkets lista. De nio ansökningar av fiskområden LLU som var före oss fick bidrag.

Stämman beslutade att fastställa den föreslagna verksamhetsplanen och budgeten för 2015, med en mindre ändring: det ska stå 780 000 kr istället för 740 000 kr för Mälaren – en sjö för både när det gäller kostnader och intäkter. Efter att budgeten skrevs, har Mälaren – en sjö för miljoner fått besked om en kommun till som medverkar i projektet.

§ 14 Antagande av nya medlemmar i förbundet

De tre länsförbundet av naturskyddsföreningen har ansökt om enskilda medlemskap i Mälarens vattenvårdsförbund, mot ett tidigare gemensamt medlemskap.

UK m. Hög

Stämman beslutade att anta de tre skilda länsförbunden av naturskyddsföreningen som nya medlemmar. De är ideella föreningar och avgiften för medlemskapet blir därmed 1000 kr för vardera länsförbund.

§ 15 Projektet "Mälaren – en sjö för miljoner" (MER)

Projektledare David Liderfelt presenterade hur arbetet med projektet Mälaren – en sjö för miljoner fortlöper. Presentationen som visades biläggs protokollet (bilaga 8).

Projektets syfte är att stödja och påskynda kommunernas åtgärdsarbete. Att växla upp kommunernas arbete med annan finansiering är ett viktigt mål med projektet.

Under 2014 har ett antal seminarier hållits. Knappt 300 medlemmar deltog i seminarierna. MER har nått ut brett till många olika grupper. 5 nya kommuner har tillkommit och 3 kommuner har lämnat MER.

En stor satsning under 2014-2015 har varit ansökan till LIFE IP North Baltic. Vattenmyndigheten äger projektet, men Mälarens vattenvårdsförbund/Mälaren – en sjö för miljoner har drivit processen och lett arbetet. Ett LIFE IP skulle förstärka den verksamhet som redan bedrivs inom förbundets. Förbundets egna resurser växlas in i projektet och blir då större.

Ett internationellt dagvattenprojekt (SWAM) är också på gång och en ansökan om medel kommer att skickas in i sommar till EU.

Under 2014 togs också en vattenprojektbank fram.

2015 har ansökan till LIFE IP tagit mycket tid det första kvartalet och har under den tiden fördröjt övrig verksamhetsplanering. Under resten av 2015 kommer verksamheten med seminarier, nätverk, vattenprojektbank och projektutveckling att fortsätta. Hemsidan med ett diskussionsforum där vattenkontakter och vattenpolitiker kommer att ha möjlighet att ställa frågor till varandra, kommer också att utvecklas. En plan för aktiviteterna inom MER 2015 – 2016 är under framtagande.

§ 17 Stämmans avslutande

Ordföranden för stämman tackade deltagarna och förklarade stämman avslutad.

Handwritten signatures: ALR, MB, JHCB

Efterföljande diskussion om revision av stadgarna

Mälarens vattenvårdsförbunds ordförande presenterade arbetet med revision av stadgarna (se bilaga 9).

Mälarens vattenvårdsförbund har gått från att vara ett förbund som framför allt har hanterat mätningar, till att även bli mer åtgärdsinriktat. I och med det har kommunerna blivit en viktigare part. Vattenvårdsförbundet behöver nå alla kommuner i avrinningsområdet.

Idag är Mälarens status är inte god som helhet. Om vi inte gör något kommer vi inte uppnå god status i Mälaren. Det är viktigt att vi arbetar med en tydlig målbild för att nå god status. Det gör fokus på åtgärder allt viktigare och i det arbetet är det viktigt att fånga upp fler intressenter inom Mälarens vattenvårdsförbund. Det har kommit fler aktörer som berörs/arbetar med vattenfrågor sedan förbundets bildande, till exempel alla vattenråd som har bildats.

Det finns idag en arbetsgrupp i Mälarens vattenvårdsförbund som till mycket stor del behandlar miljöövervakning. Det skulle antagligen behövas fler arbetsgrupper för andra frågor och med delvis annan representation. Mälarens vattenvårdsförbund behöver nå ut med mer information till medlemmar, politiker med flera, och behöver ha en bättre representation inom förbundet. Idag är 22 kommuner medlemmar i Mälarens vattenvårdsförbund. I hela Mälarens avrinningsområde ingår ca 50 kommuner. Fler aktörer behöver införlivas i arbetet och det geografiska området behöver vidgas.

Vattenvårdsförbundets ordförande uppmanade alla som har förslag på stadgeändringar att skicka in dem skriftligt till styrelsen.

Frågor och synpunkter under mötet:

I verksamhetsplanen nämns förändrad inriktning mot att förbundet blir mer åtgärdsinriktat. Mycket av det är positivt och väldigt bra.

Länsstyrelsen framför att många vattenorganisationer består av kommuner och företag men har inte med länsstyrelserna. Länsstyrelserna har inlett en diskussion om länsstyrelsernas roll i förbundet om verksamheten går mot att bli mer åtgärdsinriktad.

Man borde även se över paragraf 1 i stadgarna som beskriver verksamheten. Där står det mycket om miljöövervakning och mycket lite – inget – om åtgärder.

Diskussionen om stadgarna visar på behovet av revision. När det gäller politiska val, stämmer valen till Mälarens vattenvårdsförbunds styrelse inte överens med de tidsperioder som de kommunala valen gäller. Det skulle vara bra att få valen till styrelsen att stämma överens med de kommunala valen. När det gäller rösträtt på stämman så borde vara bara ombuden som har rösträtt, inte de som sitter i styrelsen. Som det uttrycks i stadgarna idag är det inte tydligt.

En synpunkt är också att det skulle vara bra att korta ner språket i stadgarna.

Som lekmannarevisor måste man granska stadgarna. Det skulle vara fördelaktigt om kommunerna får bättre representation i förbundet. Det är viktigt då det är kommunerna som har monopol på den fysiska planeringen.

Det pågår en reform i där landstinget blir regioner. Det kommer även att påverka Mälarens vattenvårdsförbund. Landstingen bör liksom länsstyrelsen diskutera hur man ska medverka i förbundet som landsting/region.

Ordförande i Mälarens vattenvårdsförbund avslutade diskussionen med att tacka för att många kloka synpunkter har framförts. Styrelsen har som ambition att i god tid före nyår komma fram med ett genomarbetat förslag, som kan gå ut på remiss. Efter ännu en bearbetning siktar styrelsen på att ett nytt förslag ska komma i god tid innan nästa stämma.

Programpunkter efter stämman

Efter lunch fick mötesdeltagarna en kort information om den hotade fiskarten asp och hur man i Uppsala har arbetat med att återintroducera asp i Fyrisån (Anders Larsson, limnolog på Tyréns samt f.d. vd för Uppsala vattenvårdsförbund) samt en information om gestaltningen av miljön runt ån. (Dan Thunman, Uppsala kommun.)

Sammanfattning av informationen om asp i Fyrisån

Fyrisån är ett gott exempel på hur man med ganska enkla medel kan reparera tidigare skador. 1841 byggdes Islandsfallet och 171 år senare byggdes en asptrappa.

Fyrisån har blivit mycket renare och finare sedan 1940-talet. Visionen är att aspen ska kunna ta sig ända upp till Vendelsjön. Förhoppningsvis når den upp förbi Ulva kvarn i nästa år. Till slussen i Stockholm finns också ett tillstånd för att bygga fiskvandringstrappa med samma princip som vid Islandsfallet.

Det tog ca 5 månader att bygga asptrappan vid Islandsfallet. Som tur var, var det en vinter utan mycket kyla. Nu kan fisken simma upp och leka vid kvarnfallet. Alla arter går upp i trappan, alla årstider. Viktigt att den fungerar för alla arter. Djupet från ytan ner till botten i asptrappan är 1,5 m. Djupet i en fisktrappa ska inte vara grundare än 60 cm, men det är bättre om det är djupare.

De fiskräknare som har använts, kan se siluetten av fiskarna som passerat. På så sätt kan man förutom antal fiskar även se vilken art det är. Som mest passerade 45 fiskar per dygn under 2012. Man har satt sändare på vissa fiskar, för att följa hur de rör sig i systemet. Vid Kvarnfallet på sommaren är det lite vegetation och mycket sten. Där leker aspen. Rommen fäster på stenarna och sedan gömmer sig det kläckta ynglet mellan stenarna. Viktigt för ynglen att ha skyddande miljö att kunna gömma sig i.

AK mb Hög

Fisktrappan/omløpet vid Kvarnfallet har även gjort miljön mycket vackrare och mer tilltalande omkring den gamla kvarnen.

Frågor under informationen:

Hur är det med mörka fiskvägar? Finns det någon forskning om det?

På dagtid vill många fiskar inte simma genom en mörk fiskväg. Kontrasten blir för stor. Därför jobbar man ljusinsläpp. En nödlösning om man inte kan få in dagsljus, är att sätta in lampor. Verkar inte finnas någon forskning på området.

Vad vet man om vad aspen gör under tiden från yngel till stor fisk?

Man vet inte var de tar vägen, men man har senare hittat små aspar på 1-2 år i små vikar i Ekoln. Det är viktigt att räkna ut vilka vikar som är viktiga för föryngringen av fiskar. Därför finns det all anledning att börja inventera och skydda mer viktiga områden.

Efter informationen gick de som ville bort till Fyrisån och fick en guidad tur vid ån och tittade på asptrappan vid Islandsfallet. Det hela avslutades med kaffe och kaka på Güntherska konditoriet.

Vid protokollet

Ingrid Hägermark

Justeras:

Carl Lindberg

Ulrik Larsson

Maria Gardfjell